

Bruxelles, 25 ianuarie 2024
(OR. en)

5687/24

SOC 42
EMPL 27

NOTĂ PUNCT „I/A”

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)/Consiliul
Subiect:	Declarația tripartită în favoarea unui dialog social european dinamic - <i>Aprobare</i>

I. INTRODUCERE

Summitul partenerilor sociali de la Val Duchesse din 31 ianuarie 2024, care va reuni președinția belgiană a Consiliului, președinta Comisiei Europene și partenerii sociali europeni, își propune să dea un nou impuls dialogului social european. Un proiect de declarație intitulat „Declarația tripartită în favoarea unui dialog social european dinamic”, care a fost pregătit împreună cu partenerii sociali europeni, reprezintă un angajament înnoit de consolidare a dialogului social la nivelul UE. Declarația urmează să fie semnată în marja summitului de președinta Comisiei Europene, de prim-ministrul belgian în calitate sa de președinte al Consiliului Uniunii Europene și de liderii partenerilor sociali europeni.

II. SITUAȚIA ACTUALĂ

Proiectul de declarație¹ a fost prezentat de Comisie și de președinție Grupului de lucru pentru chestiuni sociale la 25 ianuarie 2024.

Textul proiectului de declarație figurează în anexa la prezenta notă, cu o ajustare tehnică în cadrul semnăturii prim-ministrului belgian De Croo pentru a clarifica faptul că acesta semnează pentru Consiliul UE.

III. CONCLUZIE

Având în vedere cele de mai sus, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să recomande Consiliului (CAG) să aprobe, în cadrul reuniunii sale din 29 ianuarie 2024, „Declarația tripartită în favoarea unui dialog social european dinamic”, astfel cum figurează în anexă.

¹ Documentul 5686/24.

Summitul partenerilor sociali de la Val Duchesse – PROIECT de declarație finală
Declarația tripartită în favoarea unui dialog social european dinamic

Versiunea 18.1.2024

„Pentru funcționarea Uniunii Europene, este nevoie de o concurență care stimulează, de o solidaritate care unește și de o cooperare care consolidează.” (Jacques Delors)

În urmă cu exact 39 de ani, summitul de la Val Duchesse a marcat un moment istoric. Acesta a pus bazele implicării partenerilor sociali europeni în procesul de elaborare a politicilor UE. Acest lucru a permis conturarea formei pe care politicile sociale ale UE o îmbracă în prezent și dezvoltarea pieței unice europene.

Crizele recente au avut un impact considerabil asupra costului vieții și asupra competitivității întreprinderilor noastre, punând la încercare reziliența cetățenilor și a întreprinderilor noastre deopotrivă. UE a luat măsuri prompte și decisive pentru a atenua impactul acestor crize asupra economiilor și a societăților noastre, menținând în același timp agenda sa verde, digitală și socială ambițioasă. Pornind de la aceste măsuri, reflecțiile privind prioritățile Uniunii pentru următorii ani se vor axa pe punerea deplină în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, pe viitorul pieței unice și pe competitivitatea europeană.

Pentru a îndeplini obiectivele comune pe care ni le-am stabilit, un dialog social eficace la nivelul UE este și rămâne esențial. Consacrat în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, dialogul social european la toate nivelurile este materializat prin consultări, discuții, negocieri, acorduri și acțiuni comune. Este o componentă fundamentală a modelului social european și a democrației noastre europene. Acesta îmbunătățește condițiile de muncă și contribuie la transformarea UE în cel mai bun loc pentru a locui, a munci și a face afaceri.

Prezenta declarație reprezintă un angajament înnoit de consolidare a dialogului social la nivelul UE și de unire a forțelor în abordarea principalelor provocări cu care se confruntă economiile și piețele forței de muncă din cadrul UE. Obiectivul constă în a face posibilă dezvoltarea unor întreprinderi prospere de toate dimensiunile, crearea de servicii de interes general și de servicii publice, precum și crearea de locuri de muncă de calitate și îmbunătățirea condițiilor de muncă.

Ca parte a acestui angajament de consolidare și integrare a dialogului social în procesul de elaborare a politicilor UE, Comisia Europeană, Consiliul și partenerii sociali europeni se angajează să întreprindă următoarele acțiuni:

Abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe

Deficitul de forță de muncă și de competențe care poate fi constatat în multe sectoare a devenit un obstacol în calea creșterii durabile. Competitivitatea viitoare, pe termen lung, a UE trebuie să meargă mână în mână cu locuri de muncă de calitate și cu o forță de muncă dotată cu competențele adecvate. Dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții, incluzivă și de înaltă calitate, astfel cum este prevăzut în principiul 1 al Pilonului european al drepturilor sociale, este esențial pentru a ajuta toți lucrătorii, șomerii și persoanele inactive.

Pe baza măsurilor de politică puse în aplicare de UE și de statele sale membre, fiecare dintre semnatori se angajează să contribuie la integrarea mai multor persoane pe piața forței de muncă, la îmbunătățirea condițiilor de muncă, la facilitarea recunoașterii calificărilor și la integrarea lucrătorilor provenind din străinătate, prin dialog social și negociere colectivă.

Comisia, în cooperare cu partenerii sociali, va prezenta, până în primăvara anului 2024, un plan de acțiune vizând abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe.

Transformarea dialogului social european într-un element central al viitorului nostru

Semnatarii își reiterează angajamentul de a respecta pe deplin și de a promova rolul partenerilor sociali și al dialogului social bipartit. Aceasta include respectarea deplină a prerogativelor sindicatelor și ale organizațiilor patronale ca actori ai dialogului social, precum și a rolului unic pe care partenerii sociali și dialogul social îl au la nivel european și național. În cadrul rolului pe care tratatul îl atribuie partenerilor sociali se face o distincție între dialogul social și alte forme de consultare, cum ar fi dialogul cu societatea civilă.

Instituirea unui trimis pentru dialogul social european

Pentru a promova și a consolida rolul dialogului social la nivel european și național, în cadrul Comisiei Europene va fi instituit un trimis special pentru dialogul social european. Trimisul va sprijini și va coordona punerea în aplicare a Comunicării Comisiei privind consolidarea dialogului social în UE, pe baza rețelei de coordonatori pentru dialog social a Comisiei, și va reprezenta punctul de contact căruia partenerii sociali îi vor putea prezenta informații în comun cu privire la preocupările legate de dialogul social.

În acest scop, Comisia va institui, în consultare cu partenerii sociali europeni, un mecanism de primire a rapoartelor comune din partea partenerilor sociali europeni privind dialogul social la nivelul UE. În situațiile în care partenerii sociali identifică împreună faptul că dialogul social nu este respectat și promovat în mod corespunzător la nivelul UE, trimisul va monitoriza și va coordona răspunsul care urmează să fie dat de Comisie acestor rapoarte comune.

În cazul în care partenerii sociali identifică în comun preocupări la nivel național, trimisul va direcționa aceste preocupări comune către instituțiile UE.

Trimisul pentru dialogul social european va comunica periodic cu partenerii sociali europeni. Trimisul ar trebui să acționeze imparțial și în conformitate cu prerogativele instituționale ale Comisiei și să respecte pe deplin autonomia partenerilor sociali europeni, care vor continua să colaboreze direct – individual sau în comun – cu instituțiile UE, ca parte a proceselor UE referitoare la politici și a proceselor de dialog social.

Trimisul va contribui la punerea în aplicare a angajamentelor asumate pentru sprijinirea și promovarea dialogului social, inclusiv în declarația cvadripartită „Un nou început pentru dialogul social”.

Lansarea unui Pact pentru dialogul social european

Acest Summit al partenerilor sociali de la Val Duchesse inițiază un proces în favoarea unui „Pact pentru dialogul social european”. Se vor organiza o serie de reuniuni tripartite și bipartite cu partenerii sociali europeni pentru a se identifica noi propuneri de consolidare a dialogului social european.

Reuniunile vor aborda, printre altele, sprijinul instituțional și financiar al UE pentru dialogul social european la toate nivelurile, consolidarea capacităților partenerilor sociali, inclusiv prin utilizarea FSE+, și ale partenerilor sociali din țările candidate, o abordare bipartită convenită cu privire la procesele de negociere și punerea în aplicare și promovarea acordurilor autonome europene și a acordurilor puse în aplicare prin intermediul unei directive europene/decizii a Consiliului.

Rezultatul acestui proces va fi un „Pact pentru dialogul social european”, urmărindu-se finalizarea sa până la începutul anului 2025.

Pentru Comisie

Ursula von der Leyen

Pentru Consiliul Uniunii Europene

Alexander De Croo

Pentru BusinessEurope

Dl Fredrik PERSSON

Pentru CES

Dna Esther LYNCH

Pentru SGI Europe

Dl Pascal BOLO

Pentru SMEunited

Dl Petri SALMINEN
